

VIT ERU SLEPPUÐ Á FJALL

- Vit eru takksom fyri okkara lív og vit eru takksom fyri okkara synir. Vit eru ikki kedd av, at vit eiga eitt barn við serligum tørvi ella spyrja hví tað hendi fyri okkum. Men tað, sum er strævið í øllum hesum er skipanin. Tað at vit føla okkum einsamøll, tí vit verða ikki hoyrd ella sædd. At vit mugu stríðast móti einum hugburði, um at okkara sonur ikki kann mennast meira. Tað er tað, ið er strævið, sigur Linda Sunder, ið er ein av teimum foreldrum, ið seinastu vikurnar hevur rópt varskó, nú Sernám steðgar tilboðnum við Karlstad-modellinum

HALLUR AV RANA

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Seinastu vikurnar hava verið tungar hjá familjuni Sunder í Saltangará, ið telur foreldrini Godwin og Linda Sunder og synirnir Benjamin á tíggu ár, Levi á seks ár og Micah á tvey ár.

8. apríl var barnafamiljan á Skálafjørðinum ein av mongu familjum kring landið, ið fekk eitt bræv frá Sernám um, at samstarvið við Karlstad-modellinum, ið millum annað fevndi um 10 ára gamla sonin Benjamin, ið hevur Down Syndrom, steðgaði frá degi til dags.

- Tað var sum at fáa ein nevan frammaná. Eg sat eftir við einari djúpari kenslu av sorg, skuffils og vreiði. Ikki bara steðgaði samstarvið, men einki kom í staðin. Vit blivu bara slept upp á fjall, lýsir Linda Sunder lötuni, tá hon læs brævið.

Avgerðin var serliga tung at taka, tí hóast Benjamin í dag er 10 ára gamal, so er Karlstad-modellin, ið hann hevur fylgt í tvey ár, eitt av teimum fáu amboðum, ið tey hava fingið frá Sernám, ið riggar, vísir hon á.

- Eg skilti ikki hvussu ein stovnur, ið skal hjálpa okkum, kundi taka tilboðið burtur, ið endiliga hevði givið okkum friðskjól. Sum endiliga hevði sæð okkara barn sum virðismikið nokk til at menna

hansara mál, sigur hon og leggur afturat.

- Tí gjøgnum øll hesi ár hava vit javnan møtt fólki, faklærd og ófaklærd, ið hava tí hugsan um okkara son, at hann hevur Down Syndrom og er tí mark fyri hvussu nógv hann kann mennast. At hann aldrin verður professari, og tí nýtist hann ikki at læra meira enn eitt vist. Vit hava aldrin verið samd í hesum, tí vit duga at síggja, at hann kann so nógv meira enn teir kassarnar, ið hann verður settur í. Og endiliga bleiv hesin kassin sprongdur av Karlstad, men nú er hann smoygdur niður yvir okkum aftur.

2009

Benjamin bleiv borin á heim sum flest allir føroyingar á Landsjúkrahúsinum. Árið var 2009 og eingin illgruni var áðrenn føðingina um, at nakað var á vási. Jarðarmóðurin og starvsfólkini á føðideildini fingtu tó skjótt illgruna, tá hann kom í heim við keisaraskurði.

- Tey vóru kortini so mikið professionel, at tey søgdu einki við okkum beinanvegin, men góvu okkum frið at vera saman sum familja teir fyrstu tímar, minnist Linda Sunder aftur á.

Aftaná nakrar tímar kom eina barnalækni á vitjan og kannaði lítla sonin. Hann staðfesti, at har var galið við hjartanum og longu dagin eftir fóru maðurin og sonurin til Danmarkar á

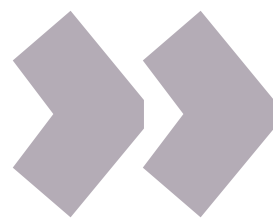
Ríkissjúkrahúsið, meðan Linda bleiv liggjandi á Landsjúkrahúsinum í tveir dagar aftrat, tí hon hevði átt við keisaraskurði.

- Tað var har, at teir tóku blóðroyndina, ið skuldi staðfesta, um hann hevði Down Syndrom. Tað fylti tó ikki nakað serligt hjá okkum, tí vit miðsavnaðu okkum um hjartatrupulleikan. Okkara lítli sonur lá har knýttur at fleiri tólum, so hitt skúgvaðu vit til viks,

- Tað var ein skelkur at fáa boðini, men enn var tað ikki nakað, ið vit hugsaðu stórvegis um, tí hjartað fylti meira í hugaheiminum, sigur Linda.

Lítlan familjan slapp heim til Føroyar, men vóru skjót aftur í Danmark til eina nýggja kanning, har tey fingtu eina óvæntað boð.

- Læknin kundi staðfesta, at hjartað hjá Benjamin var frískt. Feilirnir vóru lektir. Hann greiddi

- Tað var sum at fáa ein nevan frammaná. Eg sat eftir við einari djúpari kenslu av sorg, skuffils og vreiði. Ikki bara steðgaði samstarvið, men einki kom í staðin. Vit blivu bara slept upp á fjall, lýsir Linda Sunder lötuni, tá hon læs brævið

greiðir Linda frá.

Læknarnir á Ríkissjúkrahúsinum staðfestu, at Benjamin hevði tríggar ymiskar hjartafeilir, men var ikki í lívsvanda. Tað var aftaná hetta, at foreldrini fingtu at vita úrslitið av blóðroyndini.

frá, at tveir av teimum trimum feilunum kundi lekja seg sjálvar, men at tann triði feilurin var burtur hevði onga aðra frágreiðing enn, at talan var um eitt undur, minnist Linda aftur á.

Mentist ikki sum onnur

Komin aftur til Føroyar byrjaði tann vanligi gerandisdagurin. Linda og Benjamin komu upp í ein mammubólk á Skálafjørðinum og lívið gekk sína vanliga gongd. At byrja við mentist Benjamin sum øll onnur børn, men tá hini børnini í mammubólkinum byrjaðu at reisa seg og ganga framvið, gjørdist greitt at Benjamin ikki mentist við somu ferð.

- Tað var tá, at veruleikin sló okkum, at okkara barn ikki var líka sum hini børnini. Og tað var eisini um hetta mundi, at vit fyrstu ferð komu í samband við tað almenna. Ein ráðgevi frá Almannaeverkinum kom heim til okkara, gav okkum ein faldara og upplýsti okkum um okkara rættindi, sigur Linda og greiðir víðari frá.

- Tað var ein lögkin kensla, tí alt broyttist tá. Hevur tú barn við serligum tørvi, ert tú ikki longur einans ein privatur persónur, men er vorðin ein almennur persónur, og tú fært samband við myndugleikar, ið tú aldrin hevði hoyrt um áður. Tíbetur eru vit opin av lyndi, og var hetta meir ein lögkin kensla enn ein trupul støða.

Sernám

Tað var eisini heilt tíðliga í lívinum hjá Benjamin, at familjan fyrstu ferð kom í samband við Sernám. Í byrjanini vóru árliku fundirnir hugnaligir fundir fyri at koma at kenna Benjamin.

- Men um tvey ára aldurin gjørdist samskipti ein trupulleiki, tí hann dugdi einki orð. Tað var tá, at vit fingtu vegleiðing um Tekn Til Talu frá Sernám. Tað lærði hann skjótt og riggaði tað væl. Ein frá Sernám kom og legði okkum lag á heima við hús, men síðan skuldu vit sjálv læra tey teknini, hann hevði tørv á, greiður Linda frá.

Tá Benjamin var um trý ára gamal var hann enn ikki farin upp at ganga. Tá foreldrini byrjaðu at gerast stúrin, vendu tey sær til Sernám fyri at fáa hjálp.

- Vit høvdu ein fund, har tey staðfestu, at hóast hann ikki reisti seg ella gekk, so megnaði hann væl